

LAUDATIO

În onoarea

Acad. Prof. Dr. Ülo NIINEMETS

Universitatea de Științe ale Vieții, Tartu (Estonia)

Cu ocazia acordării titlului de Doctor Honoris Causa
al Universității “Aurel Vlaicu” din Arad

Stimate domnule ACAD. NIINEMETS ,

Stimată Doamna Rector, domnule Președinte a Senatului, stimați membrii ai Senatului, dragi invitați, onorat auditoriu, doamnelor și domnilor.

Este o mare plăcere și, de asemenea, o deosebită onoare de a prezenta acest Laudatio cu ocazia acordării titlului de Doctor Honoris Causa de către Universitatea Aurel Vlaicu din Arad, academicianului dr. Ülo NIINEMETS, distins profesor și șeful Catedrei de Științe Agricole și Biologia Plantelor de la Universitatea Estoniană de Științe ale Vieții.

Aprecierea de care se bucură astăzi Universitatea Aurel Vlaicu din Arad este, fără îndoială rezultatul eforturilor pe care comunitatea universitară a acestei instituții le-a depus de-a lungul vremii pentru afirmarea, pe multiple planuri, în lumea academică din țară și din străinătate. Se poate constata cu ușurință și îndreptățită satisfacție că demersurile profesionale, științifice și manageriale au avut un puternic impact în spațiul universitar românesc. Drumul ascendent în planul percepției, dar mai ales în conținutul calitativ al activităților didactice, de cercetare științifică și dezvoltare instituțională al Universității Aurel Vlaicu din Arad a fost susținut și prin sprijinul pe care personalități marcante ale lumii academice din țară și străinătate l-au acordat în mod constant și dezinteresant acestei instituții.

Sunt numeroase personalitățile care merită să fie citate, dar nu am să fac acest lucru din două motive și anume; pentru a nu omite pe cineva și pentru că astăzi este vorba despre dl. Academician prof. Dr. Ülo NIINEMETS, căruia îi este dedicat acest eveniment omagial, prin decernarea înaltului titlu academic de Doctor Honoris Causa al Universității Aurel Vlaicu din Arad ca semn al recunoașterii meritelor deosebite în activitatea științifică și academică.

Mărturisesc faptul că a scrie un laudatio pentru academicianul Niinemets este o sarcină destul de facilă. A fost suficient să citesc cv-ul, și am realizat că am onoarea de a aprecia o impresionantă și complexă personalitate, cu o activitate academică extraordinară, un om dedicat cercetării științifice și educării tinerei generații. Un om de o probitate morală și științifică desăvârșită, absorbit total de cercetările asupra mediului și impactului acestuia asupra plantelor.

Pe de altă parte, trebuie să recunosc că a fost și dificil să realizez un laudatio cuprinzător pentru academicianul Niinemets, fiind vorba de a creiona, în câteva fraze, o activitate academică și publicistică de excepțională prolificitate.

Voi încerca deci, să evidențiez, doar câteva dintre multiplele laturi ale puternicei și complexe personalități care îl definesc profesional pe domnul Niinemetz. Țin de asemenea să subliniez că evenimentul de astăzi este și pentru mine unul de mare emoție, nespusă bucurie și onoare, fapt pentru care le mulțumesc colegilor de la Universitatea Aurel Vlaicu din Arad care m-au invitat să fac parte din această Comisie de acordare a titlului DOCTOR HONORIS CAUSA unei personalități științifice marcante, din domeniul biologiei și fiziologiei plantelor.

Momentul este foarte special, nu doar pentru că persoana care va primi această distincție este una dintre cele mai importante figuri din Europa și din lume în domeniul ecofiziologiei plantelor, dar și pentru că acest titlu este cea prestigioasă distincție oferită de către universitățile din România.

Prof. Niinemets s-a născut în Tartu, Estonia în anul 1970 și a studiat biologia la Universitatea din Tartu unde a absolvit „*Cum Laude*” în 1992. La aceeași universitate, în 1996, a primit titlul de doctor sub coordonarea regretatului profesor Olevi Kull.

După obținerea titlului de doctor, Prof. Niinemets și-a continuat cariera în cercetare, ocupând între anii 1992–2006 poziții intermediare, până la conferențiar în cadrul Institutului Estonian de Ecologie, dar și la Institutul de Ecologie al Universității de Științe ale Educației din Tallinn, unde a ocupat și poziția de Șef al Departamentului de Ecofiziologie, dar și aceea de director al Departamentului de Fiziologia Plantelor din cadrul Institutului de Biologie Celulară și Moleculară a Universității din Tartu. Începând cu anul 2017, este profesor universitar de Științe Agricole și Biologia Plantelor, la aceeași universitate.

Activitatea de cercetare în domeniul biologiei și ecologiei plantelor include teme variate, actuale și importante, precum; fiziologie vegetală, ecofiziologia plantelor în condiții de stres, studierea metaboliților secundari, în special a emisiei de compuși organici volatili, studiul influenței schimbărilor climatice asupra plantelor și adaptările acestora, dar și a influențelor emisiilor de compuși organici volatili în chimia și fizica atmosferei, ca să amintesc doar câteva.

Aceste teme s-au manifestat prin câștigarea și implementarea a 39 de proiecte de cercetare, dintre care amintim: FP7 - -KBBE-2011-5 „Converting C3 to C4 photosynthesis for sustainable agriculture” și ERC-2012-ADG_20120314 „Stress-Induced Plant Volatiles in Biosphere-Atmosphere System”. De asemenea, Prof. Niinemets a fost coordonatorul proiectului “Centre of Excellence in Environmental Adaptation” (2011-2015), în valoare de peste 3 milioane de EUR, un consorțiu cu Universitățile din Tallinn și Tartu și a proiectului “Center of Excellence EcolChange” (2016-2022) de asemenea în colaborare cu aceleași universități.

Rezultatele muncii de cercetare științifică se evidențiază și prin activitatea publicistică a profesorului Niinemets, extrem vastă ce conține peste 360 publicații în prestigioase reviste

internaționale de mare impact și vizibilitate, precum: Science, Nature, Nature Plants, Nature Genetics, Atmospheric Chemistry and Physics, Biogeosciences, Ecology, Ecological Monographs, Global Ecology and Biogeography, Journal of Geophysical Research, New Phytologist, Plant, Cell and Environment, Plant Physiology etc.

Contribuțiile Prof. Niinemets la activitățile de învățământ și de cercetare au fost extrem de apreciate, atât în Estonia, cât și pe plan internațional. Semn al implicării și al eforturilor depuse prof. Niinemets primește numeroase premii internaționale precum; Premiul Academia Europei Baltice (1996), Premiul Național pentru Știință în Bio- și Geo-științe în anul 2000 pentru lucrarea „Light-acclimation of tree foliage” și în anul 2018 pentru lucrarea „Mechanisms of acclimation and adaptation of photosynthesis: from canopy gradients to global rules”.

Ca o încununare a meritelor sale deosebite în domeniul cercetării și educației, Președintele Estoniei i-a acordat în anul 2012 **Ordinul Steaua Albă**, iar din anul 2013 a devenit membru al **Academiei Estone de Științe, Ramura Biologie, Geologie, Chimie**.

O strălucită activitate de recenzare, promovare și diseminare a activității de cercetare științifică, precum și de coordonare, expertiză științifică și consultanță completează cariera profesorului Niinemets. Domnia Sa este membru în colegiile de redacție sau comitetele științifice a numeroase reviste științifice prestigioase internaționale precum; Tree Physiology, Global Change Biology, European Journal of Forest Research, Eurasian Journal of Forest Science, Journal of Plant Research, Plant, Cell and Environment, Frontiers in Plant Science, Oecologia, dar și editor al seriei de cărți Tree Physiology (Springer).

În semn de recunoaștere a realizărilor sale remarcabile și unei cariere dedicate științei și educației, mă bucur că Universitatea Aurel Vlaicu din Arad a hotărât să acorde academicianului Prof. Dr. Ülo NIINEMETS titlul de Doctor Honoris Causa.

Prof. univ.dr. ing.

Radu Șumălan,

USAMVB TIMIȘOARA,